

HALINGA VALLAVALITSUS

KORRALDUS

Pärnu-Jaagupi

04. september 2015 nr 356

Tuulepargi detailplaneeringu algatamata jätmine Lavassaare turbatootmisalal

Elektri Energia AS, mida esindab juhatuse liige Alari Sõnajalg esitas 08.06.2015. a Halinga Vallavalitsusele taotluse tuulepargi detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) algatamiseks Halinga vallas Pitsalu külas Lavassaare turbatootmisalal, arenduspiirkonnas P7. Planeeringuala asukoht, vastavalt taotluse lisadele, detailplaneeringuala plaanide skeemile, ületas maakonna tuuleenergia teemaplaneeringus ettenähtud ala P7. Halinga Vallavalitsus juhtis (19.06.201 nr 7-1.3/703-4) AS Elektri Energia tähelepanu, et peale ammendatud maavaravaru piirkonna teada saamist tuleb planeeringu algatajal üle vaadata planeeringuala asukoht.

19.06.2015. a esitas Elektri Energia AS, mida esindab nõukogu esimees Andres Sõnajalg detailplaneeringu algatamise taotluse muudatuse muutes planeeringu ala. Ka esitatud muudatusega ei ole planeeringuala asukoht vastavuses maakonna tuuleenergia teemaplaneeringus ettenähtud alaga P7.

Halinga valla üldplaneering (kehtestatud Halinga Vallavolikogu poolt 31.10.2012) näeb ette, et tuuleparkide paiknemise täpsemal planeerimisel hinnatakse detailset kumulatiivset mõjusid ning viiakse läbi põhjalikud väliuuringud ja ekspertanalüüsid. Kavandatavasse tuuleparki võib püstitada ainult 2 MW või suurema võimsusega uusi tuulegeneraatoreid, kusjuures eelistama peab ühte generaatori tüüpi kogu tuulepargi ulatuses. Tuuleparkide rajamine tuuleenergeetika teemaplaneeringus ja Halinga valla üldplaneeringus märgitud alale tuleb kooskõlastada Kaitseministeeriumi ning Politsei- ja Piirivalveametiga. Väljapoole märgitud ala on tuuleparkide rajamine keelatud. Maakonna tuuleenergia teemaplaneeringus ettenähtud alale P7 võib tuuleparke rajada detailplaneeringu alusel. Tuulepargi rajamiseks ehitusloa väljastamise eelduseks on Pärnumaal või selle lähipiirkonnas liitumislepingu olemasolu võrgu haldajaga või välja ehitatud liitumispunkt. Tuulepargi planeeringule tuleb koostada keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH). KSH aruanne peab valmima ja saama heakskiidu enne planeeringu kehtestamist.

Vastavalt *Pärnu maakonna tuuleenergeetika teemaplaneeringule (kehtestatud Pärnu maavanema 21.11.2013 korraldusega nr 646)* on tuulikupargi rajamine keskkonnaregistri maardlate nimistus oleva maardlaga kattuvale alale võimalik üksnes peale maavaravaru ammendamist.

Arendusala P7 on ulatuslik ala, mis asetseb Halinga vallas looduslike tingimuste poolest tuuleenergia arendamiseks suhteliselt keerukate tingimustega asukohas. Arendusala kattub suures ulatuses Lavassaare turbamaardla aktiivse tarbevaruga, mistõttu tuleb arvestada

võimalike keerukate ehitusgeoloogiliste tingimustega ja võimalike konfliktidega samal territooriumil maavara kasutamise ning tuuleenergia arendamise vahel. Ala asub kogu ulatuses maakonna teemaplaneeringuga määratletud väärtuslikul maastikul, mida on samuti vajalik täpsemalt käsitleda silmas pidades väärtmaastiku eemärke ja tuulikute sobivust alale. Piirkonnas leidub mitmeid erinevaid looduskaitsealisi väärtusi, millega on edaspidisel ala planeerimisel oluline arvestada. Alast 0,6 km kaugusel asub Natura 2000 Lavassaare linnu- ja loodusala (Lavassaare hoiuala). Lisaks leidub 5 km lähiraadiuses mitmete kaitstavate linnuliikide (kaljukotkas, kanakull) püsielupaiku.

Halinga Vallavalitsus on küsinud seisukohti Maa-ametilt, Keskkonnaministeeriumilt ja kaevandamisloa omanikult AS-ilt Tootsi Turvas. Maa-ameti (29.06.2015 nr 6.1-3/9422) ja AS Tootsi Turvas (29.06.2015 nr 32) vastustest selgub, et kaevandusalal on osaliselt ammendunud alasad, mille tuvastamiseks tuleb koostada markšneidermöödistuse aruanne, mille järel on võimalik välja selgitada, millisele alale saab planeeringu algatada.

AS-il Tootsi Turvas (10.08.2015 kiri nr 44) ei ole plaanis lähiajal markšneidermöödistamise aruannet tellida, kuna kaevandatud, kasutatud või kasutuskõlbmatuks muudetud turbavaru kogus möödistatakse ja arvutatakse üks kord kaevandamisloa kehtivusaja jooksul.

Lavassaare ja Elbu turbatootmisala kaevandamisluba nr KMIN-070 kehtib kuni 10.08.2019, millele AS Tootsi Turvas on 02.06.2015 esitanud Keskkonnaministeeriumile kaevandamisloa pikendamise taotluse veel 10 aastaks. Lavassaare II turbatootmisala kaevandamisluba nr KMIN-125 kehtib kuni 03.06.2044.

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 62 lõike 3 järgi võib Keskkonnaministeerium maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat püsiva iseloomuga tegevust lubada üksnes juhul, kui kavandatav tegevus ei halvenda maavaravarude kaevandamisväärsena säilimise või maavaravarule juurdepääsu osas olemasolevat olukorda.

Lavassaare ja Elbu turbatootmisalale (Lavassaare turbatootmisala katastritunnus 18801:003:0164, asub ka Lavassaare ja Elbu turbatootmisalal, kuhu on antud turba kaevandamiseks luba KMIN-070) saaks tuulepargi rajada pärast turba ammendamist ning kaevandamisega rikutud maa korrastamist. Võttes arvesse, et mäeeraldise kaevandatava turbavaru jääk on 8655 tuh t, jätkub aga praeguste kaevandamismahtude juures maavara veel 73 aastaks.

MaaPS võimaldab kaevandamisega rikutud maa ka osaliselt korrastada. Pärast ala korrastamist on võimalik seda muuks otstarbeks kasutada. Maa korrastatakse siis, kui freesväljaku varu on ammendatud. Samas tuleb arvestada, et kaevandamisega rikutud maa korrastamine on ajamahukas. Korrastamiseks tuleb taotleda Keskkonnaametist korrastamistingimused, tellida korrastamisprojekt ja taotleda selle rakendamiseks nõusolekut, teha korrastamistöid, saada korrastamistöde täitmise kohta rikutud maa korrastamiskohustuse täidetaks tunnustamise ja korrastamistöde vastuvõtukomisjoni otsus, taotleda maa sihtotstarbe muutmist. See menetlus võib võtta aega orienteeruvalt 3 aastat.

Turbatootmisala on soine, mistõttu tuleb kaaluda, kas sellisel kõrge põhjavee tasemega alal on majanduslikult otstarbekas tuuleparki rajada ja parki hiljem teenindada. Kui tegevus on siiski põhjendatud, peab selle asjaoluga arvestama juba korrastamise varajases etapis (soovitavalt juba kaevandamisega rikutud maa korrastamistingimuste küsimisel). Siis saab korrastamistöid planeerida nii, et ala korrastamiseks ei tehta ülemääraseid kulutusi.

Teised katastriüksused (Audru metskond 55 (katastritunnus 18801:003:0166); Audru metskond 56 (katastritunnus 18801:003:0167); Audru metskond 61 (katastritunnus 18801:003:0168); Audru metskond 57 (katastritunnus 18801:003:0169); Audru metskond 60 (katastritunnus 18801:003:0170); Audru metskond 58 (katastritunnus 18801:003:0172); Halinga metskond 102 (katastritunnus 18801:001:0278); Moosimetsa (katastritunnus 18801:003:0129); Sirbi (katastritunnus 18801:003:0212); Moosi (katastritunnus 18801:003:0128); Siimu (katastritunnus 18801:003:0003); Aadu-Ansu (katastritunnus 18801:003:0103); Sooääre (katastritunnus 18801:003:0215); Annuse (katastritunnus 18801:003:0137; 18801:003:0139); Rüüsa (katastritunnus 18801:003:0133)) asuvad Lavassaare turbamaardlal, kuhu ei tohi tuulegeneraatoreid püstitada ega tuulepargi hooldamiseks ja elektri transportimiseks vajalikku taristut rajada, kuna MaaPS § 62 lõike 3 mõistes halvendaks kavandatav tegevus maavaravarule juurdepääsu ning kaevandamisväärsena säilimist. Enne tuulepargi rajamist on otstarbekas turvas väljata. Selleks tuleks taotleda kaevandamisluba. Praegu aga ei ole Pärnu maakonnas vaba turba kaevandamise aastamäär, mistõttu kaevandamisluba ei anta.

Kohalikul omavalitsusel on detailplaneeringu algatamisel või algatamata jätmisel suur kaalutusruum valla ruumilise arengu põhimõtete kujundamiseks ning on kohustatud tagama avalike huvide ja väärtuste ning huvitatud isikute huvide tasakaalustatud arvestamise. Vallavalitsus on arvesse võtnud ja kaalunud detailplaneeringu algatamise/algatamata jätmise menetluses era- ja ärihuvisid. Arendaja ärihuvi hakkab tulevikus väga olulisel määral kahjustama AS Tootsi Turba ärihuvi. Planeeringu elluviimine (tuulepargi rajamine) halvendaks olulisel määral AS Tootsi Turbal maavaravarule juurdepääsu ja kaevandamist. On ilmne, et algatavat detailplaneeringut ei ole objektiivsetel asjaoludel võimalik täies mahus realiseerida.

Detailplaneering algatatakse või jäetakse algatamata 30 päeva jooksul selle algatamise taotluse saamisest arvates. Mõjuval põhjusel, eelkõige planeeringuala suurusest, uuringute läbiviimise vajadusest, halduslepingu sõlmimise eelduseks olevate asjaolude selgitamiseks või kaasatavate ja koostöötegijate suurest hulgast tingitud põhjusel, võib nimetatud tähtaega pikendada 90 päevani.

Vastavalt haldusmenetluse seadus § 40 lõikele 1 on Halinga Vallavalitsus (11.08.2015 nr 7-1.3/703-15) andnud AS-ile Elektri Energia võimaluse esitada asjaolude kohta oma arvamus ja vastuväited, kui neid on. 04. septembri 2015 seisuga vastust ei ole.

Kaaludes kõike eeltoodut ning võttes aluseks haldusmenetluse seaduse § 4, § 6, § 40 lg 1 ja lg 2 ning planeerimisseaduse § 128 lõike 2 punkti 4 ning lõike 4 ning Halinga Vallavolikogu 17. juuni 2015 määruse nr 9 „Pädevuse delegeerimine“ § 1 lõike 1,

annab Halinga Vallavalitsus

k o r r a l d u s e:

1. jätta algatamata detailplaneering Pärnumaal Halinga vallas Pitsalu külas asuval Lavassaare turbatootmisalal, arenduspiirkonnas P7.
2. Korraldust on õigus vaidlustada 30 päeva jooksul, arvates päevast, millal valet esitada õigustatud isik korraldusest teada sai või oleks pidanud teada saama, esitades vaide

Halinga Vallavalitsusele haldusmenetluse seadusega vaidemenetlusele kehtestatud korras. Korralduse peale on kaebeõigusega isikul õigus esitada kaebus Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku §-s 46 sätestatud tähtaegadel ja halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

3. Korraldus jõustub teatavakstegemisest.

Ülle Vapper
vallavanem

Riini Oige
vallasekretär